

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 23/02402-2
Saksbehandler Johan Martin Mathiassen

Kommunal planstrategi 2024-27 - Prioritering av hovedutfordringer

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	15.05.2024	26/24

Formannskapet har behandlet saken i møte 15.05.2024 sak 26/24

Møtebehandling

Konsulent Johan Martin Mathiassen orienterte innledningsvis.

Formannskapet fremmet følgende fellesforslag til pkt. 2:

«Hovedutfordring: befolkningsutviklingen med følgende deltemaer:

- * Næring
- * Oppvekst
- * Areal- og miljøutfordringer
- * Eldrebølgen»

Votering

Pkt. 1: kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt

Pkt. 2: kommunedirektørens innstilling med formannskapets forslag ble enstemmig vedtatt

Formannskapets vedtak

1. Politisk organisering av planstrategiarbeidet:
 - a. Arbeidet med å utarbeide og vedta planstrategien følger det arbeidsopplegget som framgår av saksutredningen pkt. 2
 - b. Saksutskrift fra arbeidsmøtene med formannskapet refereres fortløpende for kommunestyret.
 - c. Utvalg for teknisk anmodes om å ta stilling til om det skal utarbeides en planstrategi for reguleringsplan. En eventuell innstilling til kommunestyret om planstrategi for reguleringsplan må vedtas senest i utvalgsmøtet 27/8-24.

2. Formannskapet ber om at planbehovet vurderes opp mot følgende hovedutfordringer:

Hovedutfordring: befolkningsutviklingen med følgende deltemaer:

- * Næring
 - * Oppvekst
 - * Areal- og miljøutfordringer
 - * Eldrebølgen
-

Kommunal planstrategi 2024-27 - Prioritering av hovedutfordringer

Kommunedirektørens innstilling:

3. Politisk organisering av planstrategiarbeidet:
 - d. Arbeidet med å utarbeide og vedta planstrategien følger det arbeidsopplegget som framgår av saksutredningen pkt. 2
 - e. Saksutskrift fra arbeidsmøtene med formannskapet refereres fortløpende for kommunestyret.
 - f. Utvalg for teknisk anmodes om å ta stilling til om det skal utarbeides en planstrategi for reguleringsplan. En eventuell innstilling til kommunestyret om planstrategi for reguleringsplan må vedtas senest i utvalgsmøtet 27/8-24.
4. Formannskapet ber om at planbehovet vurderes opp mot følgende hovedutfordringer:
 -

Vedlegg

Utviklingstrekk og utfordringer 08.05.24

Saken kort fortalt

Iht. delegasjonsreglementet har formannskapet hovedansvaret for arbeidet med Kommunal planstrategi. Strategien er et politisk styringsverktøy som handler om å identifisere de politiske hovedutfordringene og behovene for planer for å legge til rette for en ønsket utvikling.

Denne saken er den første av 2 arbeidsmøter med formannskapet om utarbeidelsen av strategien.

1 Bakgrunn

Bestemmelsen om planstrategi fremgår av Plan- og bygningsloven § 10-1:

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. [kapittel 11](#).

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71/KAPITTEL_2-4#KAPITTEL_2-4

Det er utarbeidet en veileder for arbeidet med kommunal planstrategi, se <https://www.regjeringen.no/contentassets/83801c9c858d402ea2958e1930fc421a/t-1494.pdf>

Formålet med planstrategien er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Planstrategien handler om:

- Hva er hovedutfordringene for kommunen som samfunn og organisasjon?
- Hvilke planer trenger kommunen for å møte disse utfordringene?

Kommunal planstrategi er et politisk styringsverktøy. Arbeidet med planstrategien handler om å identifisere de politiske hovedutfordringene og behovene for planer for å legge til rette for en ønsket utvikling.

Iht. delegasjonsreglementet innstiller formannskapet til kommunestyret om planstrategien for kommuneplanen og andre tema- og sektorplaner.

Utvalg for teknisk innstiller til kommunestyret om planstrategi for reguleringsplan.

2 Politisk organisering av planstrategiarbeidet

Det er utarbeidet en prosessplan som beskriver arbeidet med planstrategien. I denne er det lagt opp til 2 arbeidsmøter med formannskapet.

Dette 1. arbeidsmøtet handler om politisk organisering av arbeidet samt prioritering av de politiske hovedutfordringene for kommunen som samfunn og organisasjon. Deretter vil administrasjonen, til det neste arbeidsmøtet (17/6), foreslå mulige planbehov som kan møte de politiske hovedutfordringene.

Det 2. arbeidsmøtet (17/6-24) handler om:

- Evaluering av gjeldende planer
- Behov for nye planer
- Prioritering av planbehovet herunder om gjeldende kommuneplan helt eller delvis skal revideres

Det er lagt opp til en enkel prosess uten medvirkning og allmenn debatt om utarbeidelsen av planstrategien. Etter at formannskapet har innstilt om planstrategien (29/8), vil den bli gjort offentlig i 30 dager slik loven krever, og det vil bli innhentet synspunkter på innstillingen fra statlige og regionale organer og nabokommuner før innstillingen sluttbehandles av kommunestyret (17/10-24) som er innenfor ett år etter konstituering (19/10-23)

Det foreslåtte arbeidsopplegget involverer ikke kommunestyret før i sluttbehandlingen og godkjenningen av planstrategien. Dersom kommunestyret skal gis anledning til tidlig-medvirkning (innspill til planstrategiarbeidet) kan saksutskriftene fra formannskapets arbeidsmøter refereres fortløpende for kommunestyret.

Iht. delegasjonsreglementet innstiller utvalg for teknisk til kommunestyret om planstrategi for reguleringsplan. Dersom utvalget vil innstille om dette, må innstillingen vedtas i utvalget senest 27/8-24 slik at den kan gjøres offentlig samtidig med resten av planstrategien. Det anbefales at formannskapet anmoder utvalget om en tilbakemelding på hvordan de vil følge opp dette.

3 Prioritering av de politiske hovedutfordringene

Administrasjonen har utarbeidet en oversikt over sentrale utviklingstrekk og utfordringer (vedlegg 1) som kan benyttes til å prioritere de politiske hovedutfordringene.

Nedenfor er hovedutfordringene sortert og oppsummert på hovedtema i uprioritert rekkefølge

Befolkningsutviklingen

- Hovedutfordringen for Farsund er å beholde den unge befolkningen og å få tilflytting av unge mennesker. Hvordan kan Farsund utvikles til en attraktiv bokommune?

Folkehelse og levekår

- Helse og arbeidsliv:
 - I Farsund har vi en større andel eldre og en mindre andel personer i arbeidsfør alder. Aldersbæreevnen vil bli redusert fra 2,9 i 2022 til 1,8 i 2050.
 - Økningen i antall eldre (eldrebølgen) vil føre til et økt tjenestebehov i helsesektoren samtidig som forventet tilgang på arbeidskraft vil bli redusert
- Helsetilstand:
 - I Farsund har vi en høyere forekomst av enkelte livsstilsrelaterte sykdommer.
- Helserelatert atferd:
 - En stor andel av befolkningen i Farsund tilfredsstiller ikke de nasjonale rådene for kosthold og fysisk aktivitet.
- Fritid og nærmiljø
 - 52 % av barn og unge har mer enn 4 timer skjermtid hver dag.
 - 1 av 4 barn og unge sier de er plaget av ensomhet.
- Oppvekst:
 - Det er lavere utdanningsnivå i Farsund sammenlignet med Agder og landet.
 - Grunnskolepoengene har over tid vært lavere i Farsund kommune enn i Agder og i landet. I 2023 hadde vi lavest grunnskolepoeng i fylket (39,9%). Til sammenligning var gjennomsnittlige grunnskolepoeng i fylket 42,3 % og i landet 43 %.
 - 20 % av elevene i Farsund fullfører ikke videregående opplæring. Det er likt som i landet. I fylket er det 21 % som ikke fullfører videregående opplæring.

Næringsutvikling

- Nedgang i private arbeidsplasser
- Sikre eksisterende arbeidsplasser
- Videre utbygging av havneområder er avhengig av ekstern tilført kapital
- Næringsutvikling med 3 små sentra
- Økning i offentlige arbeidsplasser sammenlignet med private

Areal- og miljøutfordringer

- Manglende gang-/sykkelforbindelser mellom kommunens 3 tettsteder
- Klima– økt nedbør, overvann (generelt), flomfare (Vanse), havnivåstigning
- Selvforsyningsgrad – tilbakeføring av dyrket mark
- Uforholdsmessig planoverskudd av areal til boligbygging
- Miljø og teknologi – Føringer for små solceller og mindre vindmøller mangler
- Miljø og natur – Strandsonenedbygging, utslipp fra landbruk, forurensinger i sjø (kostholdsråd), landdeponi
- Parkeringsplasser i Farsund sentrum

Vurdering

Kommunal planstrategi er et politisk styringsverktøy, og kommunedirektøren har derfor lagt til rette for en dialog med formannskapet om utarbeidelsen av strategien. Denne saken er den første av 2 arbeidsmøter våren 2024.

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant

Konsekvenser for barn og unge

Ikke relevant

Konsekvenser for klima og miljø

Ikke relevant

Konsekvenser for folkehelse

Ikke relevant

Konklusjon

Se forslag til vedtak

RETT UTSKRIFT

DATO 16.mai.2024